

2015 -07- 02

Dnr. *SN 2015.184*

Samhällsbyggnadsnämnden i
Ale kommun

2015-06-03

Granskningsrapport – Granskning av debiteringsrutiner vid Sörmossens återvinningscentral

KPMG AB har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en förstudie av debiteringsrutiner vid Sörmossens återvinningscentral. Efter nämnda förstudie har kommunens revisorer beslutat att inte göra någon fördjupad granskning under 2015.

Granskningsrapporten översänds för kännedom. Vi önskar samhällsbyggnadsnämndens kommentar till det som KPMG redogör för i sin rapport.

Vi önskar delta vid det sammanträde där samhällsbyggnadsnämndens kommentar på rapporten ska behandlas. Vid detta möte önskar vi få en övergripande redogörelse över hanteringen av de fastighetsnära återvinningsstationerna, bl.a. avseende strategier för lokalisering, tillgänglighet, kapacitet och ordning.

Vi önskar delta i ett sådant möte senast under september månad 2015.

Ale som ovan

Handwritten signature of Leif Andersson in blue ink.

Leif Andersson
Ordf. i kommunrevisionen

Handwritten signature of Irené Hellekant in blue ink.

Irené Hellekant
Vice ordf. i kommunrevisionen

2015-07-02

Dnr. *SN. 2015.184*

Ale kommun, kommunrevision

**Förstudie, Debiteringsrutiner vid
Sörmossens återvinningscentral**

KPMG AB
2 juni 2015
Antal sidor: 4

Innehåll

1.	Bakgrund	1
2.	Syfte och revisionsfrågor	1
3.	Avgränsning	1
4.	Ansvarig nämnd	2
5.	Metod	2
6.	Granskningsresultat	2
6.1	Vilka olika typer av intäkter förekommer	2
6.2	För vilka avfallsslag har kommunen avtal med respektive materialbolag? Hur arbetar kommunen med dessa avfallsslag?	2
6.3	Vilka avfallsmaterial äger kommunen själva? Vilka rutiner och kontroller finns vid försäljning av sådant avfall?	2
6.4	Hur fungerar rutinerna vid inpassering vid återvinningscentralen?	3
6.5	Hur debiteras besökare utan inpasseringskort?	4

1. Bakgrund

Vi har på uppdrag av Ale kommuns revisorer genomfört en förstudie av debiteringsrutiner och intäktskontroller vid Sörmossens återvinningstation. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015.

I enlighet med den kommunala renhållningsskyldigheten ska varje kommun ansvara för insamling, hantering och behandling av hushållsavfall, utom det avfall som omfattas av producentansvar. Producentansvar innebär att alla som tillverkar, importerar eller säljer produkter ska ansvara och betala för återvinningen och hanteringen av förbrukad vara. I vissa fall kan produkter som omfattas av producentansvar även lämnas på kommunens återvinningscentral.

Det finns möjlighet för kommunen att sälja vidare vissa typer av insamlat material bl.a. skrot. Boende i Ale kommun erhåller ett begränsat antal besök på återvinningscentralen, för tillkommande besök debiteras besökarna.

Ale kommuns revisorer har bedömt att det fanns ett behov att undersöka hur debiteringsrutinerna vid Sörmossens återvinningsstation fungerar.

2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med förstudien har varit att undersöka renhållningsenheten debiteringsrutiner och intäktskontroller vid Sörmossens återvinningsstation.

Förstudien har utgått från följande revisionsfrågor:

- Vilka olika typer av intäkter förekommer?
- För vilka avfallsslag har kommunen avtal med respektive materialbolag?
- Hur arbetar kommunen med avfall som omfattas av producentansvar?
- Vilka avfallsmaterial äger kommunen själva? Vilka rutiner och kontroller finns vid försäljning av sådant avfall?
- Hur fungerar rutinerna vid inpassering vid återvinningscentralen?
- Hur debiteras besökare utan inpasseringskort?

3. Avgränsning

Förstudien omfattar endast rutinerna vid Sörmossens återvinningscentral och inte kommunens övriga fastighetsnära återvinningsstationer.

4. Ansvarig nämnd

Förstudien avser samhällsbyggnadsnämnden.

5. Metod

Förstudien har i första hand genomförts genom intervjuer med kommunens renhållningschef och miljöingenjör vid renhållningsenheten. Vi har även tagit del av material, så som avtal och statistik i anslutning till intervjuerna.

Rapporten har sakavstämmts med renhållningschefen.

6. Granskningsresultat

6.1 Vilka olika typer av intäkter förekommer

Den största delen av de externa intäkterna kommer från försäljning av material, främst skrot men även fordonsbatterier genererar ett visst överskott. Inpasseringar till Sörmossens återvinningscentral genererar också lite intäkter till kommunen.

6.2 För vilka avfallsslag har kommunen avtal med respektive materialbolag? Hur arbetar kommunen med dessa avfallsslag?

Ale kommun har ett avtal om samverkan rörande fastighetsnära insamling från villafastigheter med Svenska Förpacknings- och Tidningsinsamlingen AB (FTI). Avtalet omfattar tidningar, papper, glas, metall och plast. FTI äger materialet och kommunen erhåller inte någon ersättning för materialet, däremot får kommunen ersättning för tömning och transport av materialet.

Kommunen har avtal med Elkretsen avseende elavfall och batterier. Avtalet omfattar olika former av ljuskällor, bildskärmsprodukter, små och medelstora apparater, bärbara batterier, stora vitvaror samt kylar och frysar.

6.3 Vilka avfallsmaterial äger kommunen själva? Vilka rutiner och kontroller finns vid försäljning av sådant avfall?

Ale kommun har valt att direkttilldela ett antal uppdrag gällande olika avfallsslag till Renova, som kommunen är delägare i. Dessa uppdrag är bl.a. behandling av deponifraktioner från hushållsavfall, brännbart material, matavfall, skrot, bilbatterier och wellpapp. Wellpapp omfattas till viss del av producentansvaret men enligt kommunens miljöingenjör är marknaden relativt fri för detta avfallsslag och kommunen har nyligen direkttilldelat detta till Renova.

Skrot genererar de största försäljningsintäkterna på Sörmossen. Priset bestäms av köparen utifrån dagspriser för skrot. Varje hämtning noteras i ett Excelark och statistik förs över intäkter och mängd

sålt skrot. Eftersom skrotpriset varierar under året är det framförallt mängden hämtat material som används som uppföljningsunderlag.

Avseende bilbatterier lämnar kommunen avfallet till Renovas anläggningar när behållaren på Sörmossen är fylld. Detta sker ca 2-3 gånger/år. Vägning av materialet sker hos Renova. Det finns inte någon våg på Sörmossens återvinningscentral så det går inte att göra en exakt avstämning av avfallsmängder vid kontroll av intäkterna. En uppskattning av mängder görs utifrån tidigare erfarenhet.

Elavfallet hämtas av Elkretsen på Sörmossens återvinningscentral som betalar för avfallet utifrån vikt. Det är kommunen som upprättar fakturor till Elkretsen. Fakturorna baseras på av Elkretsen upprättade faktureringsunderlag som hämtas via en webbportal på Elkretsens hemsida. Eftersom det inte finns någon våg på Sörmossens återvinningscentral kontrolleras antalet tömda behållare och antal hämtade enheter mot interna rapporter och uppgifter på fraktsedlar.

För personalen vid Sörmossens återvinningscentral finns ett antal interna veckorapporter framtagna. Det finns en rapport där personalen fyller i antal hämtning av olika avfallsslag, t ex wellpapp, skrot, brännbart material, däck, asbest. Det finns också en veckorapport över mellanlager av vissa material t ex ris, tegel jord, slam. Dessa lagras i mindre behållare som regelbundet töms i andra större högar.

Kommunen upprättar årliga miljörapporter och statistik till sammanslutning Avfall Sverige. Statistiken består av kostnader och insamlade mängder för olika avfallsslag. Statistiken används för jämförelse med andra kommuner men också för intern jämförelse mot tidigare perioder.

6.4 Hur fungerar rutinerna vid inpassering vid återvinningscentralen?

Vid infarten till Sörmossens återvinningscentral finns en bom. Besökarna håller fram sitt kort och bommen öppnas. Det registreras ett besök i besöksräknaren och ett besök dras från kortet. För privatpersoner är de första tio inpasseringarna gratis och från och med det 11:e besöket debiteras en avgift på 250 kr. Under 2014 hade kommunen debiterat 59 besök av privatpersoner. Företagskunder betalar 200 kr exkl. moms för varje besök.

Ale kommun har ett gemensamt inpasseringssystem med ett antal kommuner i regionen. För dessa besök debiteras och betalar kommunerna enligt en upprättad rutin. Under 2014 besökte 56 privatpersoner och 40 företagare från andra kommuner Sörmossens återvinningscentral.

Om besökare inte har ett kort när de kommer till Sörmossens återvinningscentral får de hjälp av personalen att fylla i en kortansökan. På ansökningsblanketten gör personalen en notering om att ett besök ska regleras vid registreringen av kortet. Registrering och upprättandet av det fysiska kortet görs av personal vid medborgarservice i Nödinge. Om en besökare har ett kort men inte har med sig detta vid besöket fyller besökaren i en blankett och utifrån denna görs en manuell besöksregistrering i korthanteringssystemet i efterhand.

Det finns vissa restriktioner om hur mycket avfall som får slängas vid ett besök, t.ex. en restriktion på åtta bildäck eller 4 bildäck på fälg. Har besökaren med sig fler finns alternativet att registrera två besök på kortet eller att besökaren erlägger en avgift om 250 kr.

Enligt förordning (2014:1074) om producentansvar för returpapper och förordning (2014:1073) om producentansvar för förpackningar ska insamlingsplatserna var lättillgängliga och den som lämnar returpapper eller förpackningar ska göra det utan att behöva betala något för det. Det är också gratis att slänga miljöfarligt avfall. Dessa materialslag är möjligt att lämna på Sörmossens återvinningscentral men logistiken på återvinningscentralen gör att även besökare som bara har med sig sådant avfall måste passera bommen. I dessa fall kan personalen på Sörmossens återvinningscentral öppna bommen. Personalen ska kontrollera vad för avfall besökarna har med sig.

6.5 Hur debiteras besökare utan inpasseringskort?

Extra besök faktureras tillsammans med renhållningsavgiften kvartalsvis.

Göteborg som ovan

KPMG AB

Göran Johansson
Auktoriserad revisor och
certifierad kommunalrevisor

Sofie Tauson